

ПОГЛЕД НА ДИЈЕТЕ (Станковић-Јанковић, Т. (2017). Поглед на дијете крз методикy васпитно-образовног рада. Бања Лука: Филозофски факултет)

Сњежана Кевић-Зрнић*

Приказ књиге   doi: 10.7251/NSK1801121K   UDK 37.016.51-028.31(048.83)   COBISS.RS-ID 6464024

Како писати о дјелу које својом суштином отвара прозоре у дјетињство и куца на врата једног љепшег сутра? *Поглед на дијете крз методикy васпитно-образовног рада* је свеобухватно дјело у којем су кључни периоди развоја људске јединке представљени једноставно, научно утемељено и разумљиво. Вриједност тако написаног дјела је огромна јер је ово књига за студенте, мајке, очеве, васпитаче, за баке и дјеве, за све оне који су били дјеца и који ће имати и имају дјецу.

Поглед на дијете крз методикy васпитно-образовног рада је научна монографија писана научно, а вођена

---

* Сњежана Кевић-Зрнић, магистар педагошких наука, запослена је на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци. Е-mail: snjezana.kevic-zrnic@ff.unibl.org

осјећајем. Писана за све оне који не желе да се нешто подразумијева, него да се разумије, осјети и прихвати. Ауторка је дјело *сложила* у тринаест већих цјелина, поглавља која не могу да се изоставе, јер само тако чине смислену цјелину у којој је обухватила све факторе који зависе од одраслих, али и све специфичности оних који расту и развијају се на свој особит начин.

Ауторка у свом дјелу скреће пажњу читаоца на специфичне карактеристике живота и рада у предшколским установама, а при томе наглашава значај адекватно опремљених простора, те на које значајне сегменте уређења треба обратити посебну пажњу. Приликом уређења простора у којем бораве малишани заиста је много тога што треба имати у виду, а у овом дјелу

ауторка ништа не препушта случају, него се свим детаљима посвећује и образлаже повезаност реализације активности и просторно-временских услова рада.

У поглављу *Васпитач у васпитно-образовном раду са предшколском дјецом* поред осталих истичу се два поднаслова, *Грешке и заблуде васпитача* и *Опредјелљивање за васпитачки позив*. Ово су два проблемска питања о којима се не говори и не пише много, а од круцијалног су значаја. Наиме, ауторка указује на битна питања са којима треба да се суочи сваки млади човјек који се планира бавити васпитно-образовним радом, посебно у предшколској установи. Осим тога, властите заблуде у вези са позивом могу довести до веома негативних посљедица како васпитачу тако и најмлађима. Због тога је важно говорити и писати о овој проблематици и на вријеме указати на комплексност избора занимања и уопште рада у предшколској васпитно-образовној установи, што у овом раду ауторка истиче.

Оно што ово штиво чини другачијим јесте хумана и пријатељска емоционална нота. То се посебно уочава у поднаслову који се тиче карактеристика развојних периода дјетета, *Специфичности развоја и васпитно-образовни рад са предшколском дјецом*. Овдје су наглашени педагошко-психолошки основи рада, али и специфичности које се односе на интеракцију и динамизме живота и

рада у вршњачкој групи. Овим радом наглашене су научне основе развоја јединке, али се ни у једном тренутку не заборавља индивидуа, свака посебна и специфична на свој начин. Такав приступ васпитању и образовању је хуман и развијајући. Новитет је што се овај рад позива на једноставно и разумљиво, стрпљиво и пријатељско опхођење према дјетету као особи, без грубих наметања, али са поштовањем правила, без кажњавања, али са корекцијом и усмјеравањем.

Ауторка говори о принципима и методама васпитно-образовног рада. Даје одређене класификације, али се у сваком пасусу између редова чита несебична посвећеност дјетету као изузетном бићу. За разлику од стерилних набрајања, таксономија и приказа, у овој монографији очигледно је да је настала ради човјека, из правих разлога и стварних вриједности. Истиче се индивидуални приступ, доживљај и активност дјетета, игра и радозналост, учење на основу активирања свих структура, а све то успјешно је повезано са принципима и прожето методама васпитно-образовног рада.

Значајан сегмент овог дјела јесте поднаслов *Ненасилна комуникација* у којем смо упозорени на значај ријечи које упућујемо, али можда још више на значај онога што ћутимо. У овом дијелу рада веома су важни примјери које можемо препознати и у свакодневној комуникацији. Управо та апликативна вриједност чини овај дио

посебним, јер можемо кориговати и побољшавати властиту комуникацију и више пажње посветити оним елементима које смо подразумевали, а нисмо схватили колико могу бити важни. На ненаметљив начин ауторка нам отвара очи и поставља нас пред веома изазован задатак, а то је побољшати комуникацију или још важније побољшати себе у комуникацији. Ово је посебно значајно када имамо у виду све те малишане са којима васпитач свакодневно вербално и/или невербално комуницира.

Прилагођавање дјече на живот у предшколској установи и Планирање и програмирање васпитно-образовног рада у предшколској установи су два поглавља којима ауторка потврђује да ништа не препушта случају. Наиме, приликом планирања рада требало би имати у виду и да је процес адаптације саставни дио живота и рада у вртићу. Малишани то преброду сваки на свој начин и сваки својим темпом. Осим тога динамизме и активности једне установе у којој се дан за даном реализује по одређеном плану и програму и дјеца и родитељи треба да упознају, разумију и прихвате. Можемо рећи да се дјеца и родитељи адаптирају на вртић, али и сама установа на своје нове чланове, јер свако од њих доноси преград специфичности које се уклапају у један мозаик у којем заједно расту и развијају се.

Заправо, можда би требало предложити читаоцу да прво прочита

Завршне ријечи ауторке, које никако нису *завршне*. Прочитати овај поднаслов, забиљежити постављена питања и њима се водити кроз дјело, а на крају опет добро размислити о тим питањима. Из њих говори хуман, ентузијастичан васпитач који жели да учи и ради. Њима вођен тај исти васпитач, неће заборавити дијете.

Ово дјело *Прилози* чине посебним. Прије свега бројни приједлози за рад, конкретна и адекватна рјешења како за рад са дјецом тако и за рад са родитељима. Чини се да је ауторка потврдила поставке дате на претходним страницама књиге, јер у *Прилозима* све о чему пише заправо операционализује и даје прагматична рјешења за многе проблемске ситуације.

На крају, шта написати након читања *Разговора са малим филозофом* и шта поручити о дјелу које је обогачено цртежима једне мале/велике Лене? „Отворите врата непознатих смјерова како би дијете могло да истражује. Дијете не зна шта све има у себи. Нико то не зна. Дијете мора да пипа по мраку. Немојте га учити да се плаши мрака. Немојте га учити да се плаши будућности. Немојте га учити да се плаши непознатог. Подржите га. Пружите му подршку.“ (Osho, 2015, стр. 72). Потребна је огромна храброст и неизмјерно стрпљење, али постоје и они спремни да нам на том путу помогну. Тихо, ненаметљиво, пријатељски и крајње хумано. На

нама је да дајемо све од себе свакога часа и да чекамо ново дјело да нам отвори неки нови прозор у нека друга дворишта дјетињства, са надом да нас ауторка неће пустити да дуго чекамо.

Литература

Osho, (2015). *Knjiga o deci, Kako podržati slobodu i inteligenciju nove generacije*. Beograd: ID Leo commerce.